ที่ ศธ ๐๔๒๘๕ ๑๕๕๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ และแนวนโยบายเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

อ้างถึง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. แนวนโยบายเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษา

ด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และได้กำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้การไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและสถานศึกษาในกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเกิดความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา และเพื่อให้นักเรียนและนักศึกษาที่อยู่ร่วมกันในสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาแล้ว จึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตดำเนินการตามแนวนโยบายเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษาดังกล่าว ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพัฒนะ พัฒนทวีดล)
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนิติการ กลุ่มบริหารทั่วไป
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๙๕

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖
ตรีนุช เทียนทอง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

แนวนโยบายเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษา

(แนบท้ายหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๙/๕๕๐๖ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖)

เพื่อให้การไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสถานศึกษาในกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา และเพื่อให้นักเรียนและนักศึกษาที่อยู่ร่วมกันในสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. การไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและสถานศึกษาในกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ จะไว้ผมสั้นหรือผมยาวก็ได้ ซึ่งสถานศึกษาอาจกำหนดลักษณะทรงผมได้ตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา หรือตามเพศสภาพหรือเพศวิถีของนักเรียนและนักศึกษา โดยไม่มีลักษณะเป็นการละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๒. ให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและสถานศึกษาในกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาได้ ดังนี้

๒.๑ การกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาให้ดำเนินการวางระเบียบหรือข้อบังคับของสถานศึกษา โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการบริหารโรงเรียนแล้วแต่กรณี ก่อนการประกาศใช้

๒.๒ จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างระเบียบหรือข้อบังคับของสถานศึกษาเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษา จากผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามหลักการมีส่วนร่วม เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้แทนครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนนักเรียนและนักศึกษา คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองหรือผู้แทนผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่นใดที่หัวหน้าสถานศึกษาเห็นสมควร เป็นต้น ทั้งนี้ ให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ตรวจสอบได้ และรับฟังเสียงข้างน้อย ตามหลักธรรมาภิบาล

๒.๓ จัดให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาไว้ในระบบสารสนเทศ หรือระเบียบการและคู่มือรับสมัครเข้าเรียน หรือในบริเวณของสถานศึกษา และดำเนินการแจ้งให้นักเรียนและนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสถานศึกษาทราบเป็นการทั่วไป เพื่อให้การปฏิบัติตนของนักเรียนและนักศึกษามีความถูกต้องเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดความชัดเจนในการดำเนินการของสถานศึกษา

๓. กรณีที่มีนักเรียนและนักศึกษาไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับของสถานศึกษาเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษา ให้หัวหน้าสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาพิจารณาวิธีการปรับปรุงพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ไม่ควรดำเนินการใด ๆ ในลักษณะที่อาจกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพในร่างกายอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของนักเรียนและนักศึกษาโดยตรง เช่น การตัดผมนักเรียนเองโดยทันที เป็นต้น

๔. กรณีหากมีการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินการตามหลักการของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนิติการ กลุ่มบริหารงานทั่วไป โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๙๕

ที่ ศธ ๐๔๒๘๕/๗๕๐ **วันที่** ๗ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ และแนวนโยบายเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๙/๕๕๐๖ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ และแนวนโยบายเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษา แจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และเพื่อให้การไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและสถานศึกษาในกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเกิดความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา และเพื่อให้นักเรียนและนักศึกษาที่อยู่ร่วมกันในสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับการไว้ทรงผมของนักเรียนและนักศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้โปรดมอบหมายให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีหนังสือแจ้งให้ทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ

สน. พิจารณาแล้วเห็นควรแจ้งเวียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต เพื่อให้ดำเนินการแจ้งเวียนสถานศึกษาในสังกัดดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และลงนามในหนังสือถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

วิลาสินี

(นางสาววิลาสินี แซ่ซื่อ)
๗ เมษายน ๒๕๖๖

(นายชำรงค์ มณีวงศ์)
นิติกรชำนาญการพิเศษปฏิบัติหน้าที่แทน
ผู้อำนวยการสำนักนิติการ

ลงนามแล้ว

(นายพัฒนะ พัฒนทวีคล)
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒๐ เม.ย. ๒๕๖๖

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. 2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ.2548 "

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ.2543

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา" หมายความว่า ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการอธิการบดี หรือหัวหน้า ของโรงเรียน หรือสถานศึกษา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นของโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น

"การกระทำผิด" หมายความว่า การที่นักเรียนหรือนักศึกษาประพฤติฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา หรือของกระทรวงศึกษาธิการ หรือกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา

"การลงโทษ" หมายความว่า การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำความผิด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อการสั่งสอน

ข้อ 5 โทษที่จะลงโทษแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำผิดมี 4 สถาน ดังนี้

(1) ว่ากล่าวตักเตือน

(2) ทำทัณฑ์บน

(3) ตัดคะแนนประพฤติ

(4) ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อ 6 ห้ามลงโทษนักเรียนและนักศึกษาด้วยวิธีรุนแรง หรือแบบกลั่นแกล้งหรือลงโทษด้วยความโกรธหรือด้วยความพยาบาท โดยคำนึงถึงอายุนักเรียนหรือนักศึกษา และความร้ายแรงของพฤติการณ์ประกอบการลงโทษด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้เป็นไปเพื่อเจตนาที่จะแก้นิสัยและความประพฤติไม่ดีของนักเรียนหรือนักศึกษาให้รู้สำนึกในความผิด และกลับประพฤติตนในทางที่ดีต่อไปให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา หรือ ผู้ที่บริหารโรงเรียน หรือสถานศึกษามอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการลงโทษนักเรียน นักศึกษา

ข้อ 7 การว่ากล่าวตักเตือน ใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษากระทำความผิดไม่ร้ายแรง

ข้อ 8 การทำทัณฑ์บนใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพนักเรียนหรือนักศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา หรือกรณีทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง

และเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา / ฝ่าฝืนระเบียบของสถานศึกษา / ได้รับโทษว่ากล่าวตักเตือนแล้วแต่ยังไม่เข็ดหลาบการทำทัณฑ์บนให้ทำเป็นหนังสือ และเชิญบิดามารดา หรือผู้ปกครองมาบันทึกรับทราบความผิดและรับรองการทำทัณฑ์บนไว้ด้วย

ข้อ 9 การตัดคะแนนความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการตัดคะแนนความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาของแต่ละสถานศึกษากำหนด และให้ทำบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 10 ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ใช้ในกรณีที่นักเรียนและนักศึกษากระทำความผิดที่สมควรต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อ 11 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548

อดิศัย โพธารามิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กฎกระทรวง

กำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา

พ.ศ. 2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 39 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 นักเรียนและศึกษาต้องไม่ประพฤติตน ดังต่อไปนี้

(1) หนีเรียนหรือออกนอกสถานศึกษา โดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน

(2) เล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือมั่วสุมในวงการพนัน

(3) พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด

(4) ซื้อ จำหน่าย แลกเปลี่ยน เสพสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สิ่งมึนเมา บุหรี่ หรือยาเสพติด

(5) ลักทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ข่มขู่ หรือบังคับขืนใจเพื่อเอาทรัพย์บุคคลอื่น

(6) ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เตรียมการหรือกระทำการใดๆ อันน่าจะก่อให้เกิด ความไม่สงบเรียบร้อยหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

(7) แสดงพฤติกรรมทางชู้สาวซึ่งไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ

(8) เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี

(9) ออกนอกสถานที่พักเวลากลางวัน เพื่อเที่ยวเตร่หรือรวมกลุ่ม อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ 2 ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษากำหนดระเบียบด้วยว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2548

จาตุรนต์ ฉายแสง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ : เหตุในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 บัญญัติให้นักเรียนและนักศึกษาต้องประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้